

2023-09-19

FÖRSLAG TILL SYNPKUNKTER

Dnr: ÖFN 2023-00012

Synpunkter över Regeringskansliets faktapromemoria 2022/23:FPM101 Förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna vid gränsöverskridande situationer

Överförmyndarnämnden är, i allt väsentligt, positivt inställd till de förslag som däri framgår. Nämnden kan konstatera att det antal ärenden med gränsöverskridande frågor som aktualiseras ökat i antal samtidigt som en EU-gemensam lagstiftning på området saknas. Vidare kan det antas att antalet ärenden med internationella inslag fortsatt kommer att öka i takt med den allt större rörligheten hos medlemslänternas medborgare varför behovet av gemensamma regler till skydd för utsatta vuxna är angeläget.

Beträffande de förslag som framgår av faktapromemorian välkomnar överförmyndarnämnden särskilt införandet av ett register över anordnande ställföreträdarskap liksom en central myndighet med ansvar för frågan. Denna utveckling skulle i nämndens mening inte bara ha positiv inverkan på skyddet för utsatta vuxna i gränsöverskridande situationer utan även i en nationell kontext där förslaget i många delar överensstämmer med slutsatser som dras i den s.k. Ställföreträdarutredningen (SOU 2021:36). Med anledning av att de två förslagen har många gemensamma beröringspunkter föreslår nämnden att arbetet med dessa i så stor utsträckning som möjligt sker parallellt då detta torde ge vinster ur både ekonomiskt och effektivitetsperspektiv.

Utifrån nämndens praktiska erfarenhet av gränsöverskridande ställföreträdarskapsfrågor är även medlemslänternas föreslagna möjlighet att utfärda europeiska företrädarintyg något som nämnden menar kan förväntas stärka skyddet för utsatta vuxna. Nämnden önskar i denna del dock framhålla vikten av att de föreslagna reglerna utformas på så vis att ett ställföreträdarskap förordnat i ett land erkänns i de andra medlemsländerna. Såsom rättsläget är idag är det dessvärre vanligt förekommande att i Sverige anordnande godmanskap inte erkänns som ställföreträdarform i annat medlemsland då den förordnande ställföreträdaren försökt vidta åtgärder utanför Sverige. I dessa situationer har förvaltare behövt anordnas för erkännande av ställföreträdarskapet trots att en så ingripande åtgärd i övrigt inte varit påkallad, något som kan förhindras genom regler om erkännande av ställföreträdarskap anordnade i annat land.

Vid en samlad bedömning av de förslag som redovisats i promemorian är det därmed överförmyndarnämndens uppfattning att Nacka kommun ska tillstyrka kommissionens förslag till förordning och rådsbeslut om skydd för utsatta vuxna. Nämndens bedömning är att förslagen kommer att ha positiv inverkan på kommunens kunder då deras rättigheter tryggas även i gränsöverskridande frågor. Beträffande nämndens verksamhet finns det för närvarande inte anledning att befara några betungande konsekvenser av sådan tyngd att ett tillstyrkande inte ska ske.

XX
Ordförande
Överförmyndarnämnden

XX
Kanslidirektör/stadsjurist
Stadsledningskontoret